STVDIOSO ET BENEVOLO LECTORI.

QVANDOQVIDEM nobis solis nati non sumus, sed quantum quisq; potest ad commune bonum, tantum à beneficentissimo generis humani conditore & parente ab illo exigitur, iustũ existimaui opus hoc geographicum, cuius hic partem damus, ad Reip. vtilitatem quàm possum maximè accommodare. Est autem geographiæ in legendis historijs ijsq; retinendis facilior notiorq; vsus & vtilitas, quàm vt meo documento aut commonefactione sit opus, sed alia est eius & multo præclarior dignitas, si rectè quo valet dirigatur, nimirum ad politici regiminis cognitionem plurimũ conferet, si locorum non situs tantũ, sed & natura siue legitima conditio describatur, quod alioqui etiam geographi officium postulat. Nam vt suæ professioni non satisfacit pictor, qui hominem aliquem iuxta membrorum proportionem delineat, verùm neglectis coloribus & Physionomicis signis eius naturam & affectus non prosequitur, ita veluti mortuum cadauer geographicum figurabit, qui locis tantùm iuxta suam symmetriam positis, nullam eorum ad inuicem rationem politicam assignauerit. Quapropter hoc summopere curãdum duxi, vt quæ in singulis regionibus est dominiorum locis appendentium natura & ordo, eam conuenienti distributione ipsis tabulis præfigam, quo politicæ distributionis & rerum publicarum studiosis aliquid nostra conferre possint. Quòd si in multis sit imperfecta & deficiens, aut etiam alicubi erronea conscriptio nostra, non mireris lector: non enim Rerump. formæ per singulas ditiones scriptæ extant, neq; mihi eas passim peruestigare est integrum, sed quatenus ex historiarum inspectione deprehendere potui, saltem formam aliquam & rudimentum politici status collegi, vnde rei propositę rationem & ordinem intelligas, ac quod in tua regione deerit supplere possis, & castigare, quod si facere non grauaberis, ac mihi communicare placuerit, tuo id nomini atq; honori in castigato tabulæ frontispicio acceptum referam. Idem si quisq; in sua patria præstiterit, nemo credat quantum emolumenti studiosis omnibus ex geographia sit accessurum.

Itaque cùm tria præcipuè sint in administratione regnorum, principatuum, & prouinciarum consideranda capita, videlicet, Status Ecclesiasticus, politicus & iustitiæ iurisque administratio, primum sub regionis in tabula descriptæ titulo, quot in ea regione sint status politici membra recensebo iuxta earum dignitatis ordinem ibi obseruatum. Deinde in nobilium locorum distinctione (quando penes nobilitatem præcipuum est regimen) eos locos primum enumerabo qui principi sunt feudales, deinde & liberos, idque ordine à summo nobilitatis gradu descendendo veluti Ducatus, Comitatus, Baronias, Dominia. Tertio in quas Præfecturas regio sit diuisa. Atque his tribus Politicum statum sufficienter declaratum iri existimo. In iustitiæ administratione notandæ erunt dioeceses iuridicæ, superioresque Senatus ad quos fit appellatio. Denique in Ecclesiastico statu primum Archiepiscopi, si qui sunt, tum eorum suffraganei Episcopi, & qui præterea alijs suffragantur ordine ponendi erunt. Hæc omnia enumerare studium quidem est, verùm cùm deficiente materia in paucis id detur, præstabo, quod potero, vt saltem patriæ cultores ad meliora perfectioraq; prouocem. Singula autem loca numeris designabuntur, vt in subsequenti tabula continuo inueniri possint, prior numerus gradus & minuta longitudinis continebit, qui in latere boreo aut meridiano, tabulæ quærentur, posterior latitudinis numeros habebit, in occiduo aut orientali latere quærendos. Ab horum terminis, hinc meridiani, inde paralleli latitudinis ductu ad communem eorum sectionem & locum propositum peruenies. Quæ verò in generalium tabularum indicibus sunt, eorum situm inde petere oportet. Quod si quæ nomina in subiecta tabula non reperiantur, id chorographi qui eam prior delineauit factum est vitio, propter quod principatuum & dominiorum designatio omittenda non erat.

Quoniam autem penes nobilitatem est regionum dominium & regimen, vtile & iucundum est eius gradus ordine, & proprias cuiusq; cõditiones internoscere. Summus eius gradus est Imperatorius aut Regius, quem ordine subsequuntur Dux, Comes, Baro, Tribunus militaris, quem Banderheer vocant Belgæ, quasi Bendæ hoc est Turmæ, quã sub suo baniere, hoc est signo equestri ductat, dominum. Post hunc est Eques auratus, siue equestris ordinis dignitatem adeptus, quem Galli Cheualier, Belgæ Ridder vocant. Postremo loco est vn Escuyer, id est nobilis scutatus, qui insignia quidem nobilitatis gestat, verùm ordinis dignitatem publicam necdum assecutus. Iam Comitum tres sunt gradus, qui in primo est à Gallis Viconte dicitur, hoc est, vt opinor, Procomes, aut Princeps Comes, qui cæteris apud ducem suũ dignitate & priuilegijs præstat, quem Ludouicus Guicciardinus Burgrauium hodie dici vult. Et fieri potest hunc Comitum ordinem eo diminutionis dilapsum esse, sed principio excellentior fuit eius dignitas, vt mox eius descriptio indicabit. In secundo gradu est Prouincialis Comes, Landgraue Belgicè. In tertio Marchio, Marcgraue. Hi sunt præcipui nobilitatis gradus atq; ordo, iuxta quem regionis cuiusq; dominiũ distribuitur. Sunt & aliæ quædam in his gradibus subdiuisionis differentiæ, sed quæ priuilegijs magis quàm regiminis forma distinguuntur. Eius porrò ordinis quem recitaui legitimas differentias & conditiones, quemadmodum in Gallico quodã libello, inscripto: La diuision du monde: inueni tradam, ab ima nobilitate aliorum graduum creationem deducens, vnde illorum proprietates & regiminis ordo elegantissimè elucescunt.

Eques auratus, inquit ille, siue Cheualier ex Scutato nobili, ex Escuyer, sic creabitur. Si diu hic bella secutus arma exercuerit, pluribus conflictibus interfuerit, atq; vnde ordinis statum honestè sustinere possit habeat, sitque ex magna insigni ac diuite familia, tum in aliquo conflictu duci exercitus aut strenuo & generoso equiti petitionem suam significabit, & finito conflictu ipse ducem aut equitem dictum accedet, præsensque in nomine Dei ac S. Georgij orabit, vt sibi ordinis insignia donet. Quo ille audito gladium suum educet, terq; supplicantem feriet, dicendo: Ego te facio Equitem (Cheualier) in nomine Dei & S. Georgij

GERARDUS MERCATOR *Atlas sive Cosmographicæ Meditationes de Fabrica Mundi et Fabricati Figura* DUISBERG, 1595 THE LESSING J. ROSENWALD COLLECTION, LIBRARY OF CONGRESS Octavo